

Terk Edilen Lunaparkları Ne Yapmalı?

Doğu Berlin, hem hayat maliyetinin gelişmiş Avrupa şehirlerine göre düşük kalması, hem de tarihinden gelen melankolik havası ile genç sanatçıları ve sanat yatırımcılarını çekiyor. Son birkaç yıl içinde açılan yeni sanat galerilerinin sayısına bakıldığında Doğu Berlin listenin en başında yer alıyor. Fakat girişim galeriler ile sınırlı değil. Şehirdeki yaratıcılık ruhu sanatın vücut bulduğu formları da çeşitlendiriyor.

İkinci tespitin ise Doğu Berlin ile ilgisi yok. Eğlencenin geleceği ile ilgisi var: Hayatın dijitalleşmesi ve hızlanması eğlence yöntemlerini tamamen değiştiriyor. Geçmişin eğlence yöntemleri silinip gidiyor. Bunların arasında lunapark da var. Hayal ile gerçek arasına kalan yeni teknolojiler öylesine ilginç ve insanların dikkat süreleri artık öylesine kısa ki atlıkarıncada dönüp durmak bugünün çocukları için kabul edilebilir bir haftasonu eğlencesi değil. Disneyland veya Port Aventura gibi, "deneyim merkezi" olarak tanımlayabileceğimiz noktalar bir yana, geleneksel lunaparkların sonu geldi.

İki tespitin birleştiği noktada ilginç bir proje var: Bir grup sanatçı Doğu Berlin'deki terkedilmiş lunaparkı kamusal sanat alanına çeviriyor. "Kulturpark Plänterwald" Spreeriver nehrinin kıyısında, müthiş güzellikte bir ormanın içinde yer alıyor. Lunapark Doğu Almanya yıllarına uzanan bir geçmişe sahip. 1969 yılında devlet tarafından inşa edilmiş. Berlin Duvarı'nın çöküşünü izleyen yıllarda, diğer birçok devlet yatırımı gibi burası da özelleştirilmiş. Serbest piyasa koşulları içinde zar zor kendini çeviren aile işletmesi 2001 yılında kapanmış. Lunaparka yıllardır kimse uğramıyor. Güneşin altında rengi solan dinazor maketleri, artık hareket etmeyen tren ve dev korku tüneli bitki örtüsüne teslim olmuş durumda... İnsan-yapımı parlak dev makineler ve doğa-yapımı bitkiler birleştiğinde ortaya gerçeküstü bir alan çıkıyor.

Ortamdan esinlenen sanatçılar içinde bulunduğumuz aylarda lunaparkı temizleyip elden geçiriyor. Burası çocuklara ve yetişkinlere yönelik yaratım aktivitelerine, çalıştaylara, sergilere ev sahipliği yapacak özel bir alana dönüşecek. İlk yaratım çalıştay 1-22 Haziran tarihleri arasında hayata geçirilecek. Lunaparkın ismindeki ilk kelime korunacak. Sanatçılar giriştikleri projeyi "geçmişin harabelerine şiirsel bir müdahale" olarak tanımlıyor. Felsefi konumlandırması bir yana, **Kulturpark**'ın aynı zamanda Doğu Berlin'in "ortak yaratım merkezi" olması hedefleniyor. Sivil toplum, siyasi otorite, şehir planlamacıları, mimarlar, sanatçılar ve şirketler Doğu Berlin'in ve sanatın geleceğini yaratmak üzere burada birlikte çalışacak.

Kulturpark terk edilen lunaparkları değerlendirmek konusunda ilginç bir çözüm sunuyor. Daha da ilginç olan geleceği şekillendirmek üzere izlenen model: Şehrin geleceğini şekillendiren tüm paydaşlar ortak yaratım için özel bir mekanda bir araya gelecek ve işbirliği içinde çalışacak. Devrilmiş dinazor maketlerinin içinden şimdiye kadar düşünülmemiş yeni fikirler ve yeni bir şehircilik modeli doğmak üzere.

